

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 20. ledna 2006,

kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění rozhodnutí Rady 2004/904/ES týkající se postupů při finančních opravách v rámci akcí prováděných v členských státech a spolufinancovaných Evropským fondem pro uprchlíky

(oznámeno pod číslem K(2006) 51/2)

(Pouze české, nizozemské, anglické, estonské, finské, francouzské, německé, řecké, maďarské, italské, švédské, lotyšské, litevské, polské, portugalské, slovenské, slovinské a španělské znění je závazné)

(2006/400/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na rozhodnutí Rady 2004/904/ES ze dne 2. prosince 2004 o zřízení Evropského fondu pro uprchlíky na období 2005 až 2010 ⁽¹⁾, a zejména na čl. 25 odst. 3 a čl. 26 odst. 5 uvedeného rozhodnutí,

po konzultaci s výborem uvedeným v čl. 11 odst. 1 rozhodnutí 2004/904/ES,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) V souladu s čl. 24 odst. 1 rozhodnutí 2004/904/ES by členské státy měly Komisi informovat o zjištěných nesrovnalostech a o vývoji správních a právních řízení, aby mohly být vráceny neoprávněně vyplacené finanční prostředky.

(2) Ustanovení čl. 25 odst. 2 rozhodnutí 2004/904/ES ukládá členským státům povinnost provádět požadované finanční opravy zrušením celého příspěvku Společenství nebo jeho části tehdy, jestliže se vyskytne ojedinělá nebo opakující se nesrovnalost. K zajištění jednotného uplatňování uvedeného ustanovení v celém Společenství je třeba vymezit pravidla pro rozhodování o nezbytných opravách a pro informování Komise.

(3) Jestliže členský stát nedodrží povinnosti vyplývající z článku 25 rozhodnutí 2004/904/ES, je Komise oprávněna provést finanční opravy podle článku 26 rozhodnutí 2004/904/ES. K zajištění transparentního uplatňování ustanovení ze strany Komise je třeba vymezit pravidla pro rozhodování o nezbytných opravách prováděných Komisí a pro podávání připomínek členských států.

(4) Uvedená pravidla by měla být v souladu s nařízením (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství ⁽²⁾ (dále jen „prováděcí pravidla finančního nařízení“).

(5) Spojené království se v souladu s článkem 3 Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, účastní rozhodnutí Rady 2004/904/ES a tedy i tohoto rozhodnutí.

(6) Irsko se v souladu s článkem 3 Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, účastní rozhodnutí Rady 2004/904/ES a tedy i tohoto rozhodnutí.

(7) V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, se Dánsko neúčastní rozhodnutí 2004/904/ES, a proto pro Dánsko není ani rozhodnutí Rady 2004/904/ES, ani toto rozhodnutí závazné.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Šetření prováděná v souvislosti s opakujícími se nesrovnalostmi podle čl. 26 odst. 1 rozhodnutí 2004/904/ES platí pro všechny pravděpodobně dotčené projekty.

2. Při rušení celého příspěvku Společenství nebo jeho části berou členské státy v úvahu povahu a závažnost nesrovnalostí a finanční ztrátu fondu.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 381, 28.12.2004, s. 52.

⁽²⁾ Úř. věst. L 357, 31.12.2002, s. 1, nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES, Euratom), č. 1261/2005 (Úř. věst. L 201, 2.8.2005, s. 3).

3. V přehledu přiloženém ke zprávě předkládané podle čl. 28 odst. 2 rozhodnutí 2004/904/ES členské státy informují Komisi o jakémkoliv řízení o zrušení pomoci zahájeném během předešlého roku.

Článek 2

1. Jestliže je třeba finanční prostředky vrátit podle čl. 25 odst. 1 rozhodnutí 2004/904/ES poté, co byl zrušen příspěvek Společenství, příslušný útvar nebo příslušná organizace zahájí řízení o vrácení finančních prostředků a informuje o tom příslušný orgán. Informace o vrácení se postoupí Komisi a účty se vedou v souladu s článkem 3 tohoto rozhodnutí.

2. Členské státy informují Komisi ve zprávě podle čl. 28 odst. 2 rozhodnutí 2004/904/ES o svém rozhodnutí, resp. o svém návrhu, jak zrušené finanční prostředky znovu použít.

Článek 3

1. Funkční orgán členského státu nebo vnitrostátní veřejný subjekt určený členským státem podle čl. 13 odst. 1 rozhodnutí 2004/904/ES (dále jen „příslušný orgán“) vede účetnictví finančních prostředků vyplacených z pomoci Společenství, které lze vrátit, a zajistí jejich včasné vrácení. Po vrácení příslušný orgán ve svém příštím prohlášení o výdajích předloženém Komisi sníží výši přihlášených výdajů o částku odpovídající výši vrácených finančních prostředků. Pokud tato částka není dostatečná, příslušný orgán ji Společenství vyplatí. K finančním prostředkům, které je třeba vrátit, se připočte úrok ode dne jejich splatnosti ve výši úrokové sazby stanovené podle článku 86 prováděcích pravidel finančního nařízení.

2. Při předkládání zprávy podle čl. 28 odst. 2 rozhodnutí 2004/904/ES členské státy Komisi zašlou přehled zjištěných nesrovnalostí s uvedením vrácených částek nebo částek, které budou vráceny, a případně i s uvedením správních nebo soudních řízení zahájených v souvislosti s vrácením neoprávněně vyplacených finančních prostředků.

Článek 4

1. S přihlédnutím k zásadě proporcionality se výše finančních oprav prováděných Komisí podle čl. 26 odst. 3 písm. b) rozhodnutí 2004/904/ES u ojedinělých nebo opakujících se nesrovnalostí posuzuje, pokud to je možné a proveditelné, na základě příslušné dokumentace, a rovná se výši výdajů nesprávně uplatněných u fondu.

2. Jestliže přesné vyjádření výše nesrovnatelných výdajů není možné nebo proveditelné nebo pokud by zrušení všech předmětných výdajů bylo nepřiměřené, Komise bude při provádění finančních oprav vycházet z:

a) extrapolace a použije reprezentativní vzorek transakcí, které jsou svou povahou homogenní,

nebo

b) paušální sazby, v takovém případě vyhodnotí závažnost porušení pravidel, rozsah a finanční důsledky zjištěné nesrovnalosti.

3. Jestliže Komise při vypracování svého stanoviska vyjde ze skutečností zjištěných externími auditory, vyvodí své vlastní závěry o finančních důsledcích teprve po prošetření opatření přijatých dotýčnými členskými státy podle čl. 25 odst. 2 rozhodnutí 2004/904/ES.

4. Lhůta, během níž mohou dotýčné členské státy reagovat na žádost podle čl. 26 odst. 3 rozhodnutí 2004/904/ES, je dva měsíce. V řádně odůvodněných případech je Komise oprávněna schválit delší lhůtu.

5. Jestliže Komise navrhuje finanční opravu na základě extrapolace nebo paušální sazby, členský stát musí mít příležitost dokázat na základě přezkoumání příslušné dokumentace, že skutečný rozsah nesrovnalosti byl menší, než jak jej vyhodnotila Komise. Po dohodě s Komisí může členský stát omezit rozsah tohoto přezkoumání na vhodnou část nebo vhodný vzorek příslušné dokumentace. S výjimkou řádně odůvodněných případů nesmí doba vymezená pro takové přezkoumání překročit další dva měsíce od uplynutí lhůty dvou měsíců uvedené v odstavci 4. Komise bere v úvahu veškerý důkazní materiál předložený členským státem ve stanovené lhůtě.

6. Jestliže Komise pozastaví platby podle čl. 26 odst. 1 rozhodnutí 2004/904/ES nebo jestliže uplyne lhůta uvedená v odstavci 4, a důvody pro pozastavení trvají nebo dotýčné členské státy neoznámily Komisi opatření přijatá k nápravě nesrovnalostí, použije se čl. 26 odst. 3.

7. Pokyny k zásadám, kritériím a orientačním měřítkům uplatňovaným odbory Komise při stanovení paušální sazby pro opravu jsou uvedeny v příloze tohoto rozhodnutí.

Článek 5

1. Jakékoliv zpětné platby ve prospěch Komise provedené podle čl. 26 odst. 3 rozhodnutí 2004/904/ES budou realizovány během lhůty stanovené v inkasním příkazu vypracovaném podle článku 81 prováděcích pravidel finančního nařízení.

2. Dojde-li k prodlení při vrácení finančních prostředků, vzniká úrok z prodlení, který se začíná počítat ode dne splatnosti uvedeného v odstavci 1 a končí dnem skutečného zaplacení. Platnou úrokovou sazbou je sazba uvedená v čl. 3 odst. 1 tohoto rozhodnutí.

3. Povinnost členských států provést vrácení finančních prostředků stanovená v čl. 25 odst. 2 rozhodnutí 2004/904/ES a v čl. 2 odst. 1 tohoto rozhodnutí a povinnost vrátit státní podporu podle článku 14 nařízení (ES) č. 659/1999 zůstává zachována bez ohledu na finanční opravu prováděné podle čl. 26 odst. 2 rozhodnutí 2004/904/ES.

Článek 6

Členské státy mohou při provádění finančních oprav uplatňovat přísnější vnitrostátní pravidla, než která jsou vymezena tímto rozhodnutím.

Litevské republice, Lucemburskému velkovévodství, Maďarské republice, Republice Malta, Nizozemskému království, Rakouské republice, Polské republice, Portugalské republice, Republice Slovinsko, Slovenské republice, Finské republice, Švédskému království, Spojenému království Velké Británie a Severního Irsku.

Článek 7

Předložené rozhodnutí je určeno Belgickému království, České republice, Spolkové republice Německo, Estonské republice, Řecké republice, Španělskému království, Francouzské republice, Irsku, Italské republice, Kyperské republice, Lotyšské republice,

V Bruselu dne 20. ledna 2006.

Za Komisi
Franco FRATTINI
místopředseda Komise

PŘÍLOHA

POKYNY K ZÁSADÁM, KRITÉRIÍM A ORIENTAČNÍM MĚŘÍTKŮM UPLATŇOVANÝM ODBORY KOMISE PŘI ROZHODOVÁNÍ O FINANČNÍCH OPRAVÁCH PODLE ČLÁNKŮ 25 A 26 ROZHODNUTÍ RADY 2004/904/ES

1. ZÁSADY

Účelem finančních oprav je napravit stav tak, aby 100 % výdajů přihlášených ke spolufinancování z fondu bylo v souladu s platnými pravidly a právními předpisy Společenství a členských států. Proto je třeba zavést několik hlavních zásad používaných odbory Komise při rozhodování o finančních opravách:

- a) Nesrovnalost je definována v čl. 1 odst. 2 nařízení (ES) č. 2988/95 ⁽¹⁾. Nesrovnalosti mohou být ojedinělé, nebo se mohou opakovat.
- b) Opakující se nesrovnalost je opakovaná chyba vzniklá kvůli závažnému selhání systémů řízení a kontroly určených k zajištění správného účtování a k zajištění souladu s platnými pravidly a právními předpisy.
  - Jestliže jsou dodržována platná pravidla a právní předpisy a přijata veškerá přiměřená opatření k předcházení, zjištění a opravě nesrovnalostí a podvodů, nevyžadují se žádné finanční opravy.
  - Jestliže jsou dodržována platná pravidla a právní předpisy, ale je třeba zlepšit systémy řízení a kontroly, měla by se přijmout patřičná doporučení určená členským státům, ale není třeba předjímat provádění finančních oprav.
  - Jestliže se zjistí pouze chyby do výše 4 000 EUR, je třeba vyzvat členský stát k tomu, aby chyby opravil bez zahájení řízení o finančních opravách podle čl. 25 odst. 2 rozhodnutí Rady 2004/904/ES.
  - Vyskytnou-li se závažná pochybení v systémech řízení a kontroly, která by mohla vést k opakujícím se nesrovnalostem, zejména pochybení při dodržování platných pravidel a právních předpisů, je třeba vždy provést finanční opravy.
- c) Výše finančních oprav se posuzuje pokud možno na základě příslušné dokumentace a rovná se výši výdajů v jednotlivých případech nesprávně uplatněných u fondu. Přesné vyjádření výše oprav však u každého jednotlivého projektu není možné nebo jej nelze provést, resp. zrušení všech předmětných výdajů nemusí být přiměřeným opatřením. V takových případech Komise rozhodne o opravách na základě extrapolace nebo na základě paušálních sazeb.
- d) Jestliže z podkladů vyplývá, že se konkrétní množstevní nesrovnalosti stejného druhu objevovaly velmi často v ostatních operacích nebo se opakovaly během celého opatření nebo programu, ale z hlediska nákladů není výhodné určit nesrovnalý výdaj jednotlivě u každého projektu, pak lze při finanční opravě vycházet z extrapolace.
  - Extrapolaci lze použít pouze v případech, kdy se homogenní podskupina projektů vyznačuje obdobnými charakteristickými rysy a ukázalo se, že se u ní projevil nedostatek. V uvedeném případě se podle obecně přijímaných kontrolních norem výpovědní hodnota výsledků důkladného prověření náhodně vybraného reprezentativního vzorku příslušné dokumentace rozšíří na veškerou dokumentaci ke zjištěné podskupině.
- e) Paušální sazby je třeba použít, dojde-li ke konkrétnímu ojedinělému porušení pravidel a právních předpisů nebo k opakujícím se nesrovnalostem, jejichž finanční dopad nelze přesně vyjádřit, protože podléhá mnoha proměnlivým faktorům nebo se ve svých účincích rozchází, jako například nesrovnalosti vzniklé z důvodu nedostatečného provádění účinných kontrol s cílem předejít nesrovnalostem nebo je zjistit nebo nesrovnalost vzniklá z důvodu nedodržení podmínky pro poskytnutí pomoci nebo pravidla Společenství, přičemž zamítnutí celé dotčené pomoci by však bylo nepřiměřeným opatřením.
  - Opravy na základě paušální sazby se určují podle závažnosti nedostatku zjištěného v systému řízení a kontroly nebo podle jednotlivého porušení a finančních důsledků nesrovnalosti. V bodu 2.2 je uveden přehled faktorů, které Komise považuje za hlavní a pomocné prvky systémů s cílem posoudit závažnost nedostatku; orientační měřítko pro opravy podle paušálních sazeb je uvedeno v bodu 2.3. Opravy podle paušální sazby se provedou u všech výdajů souvisejících s příslušným opatřením nebo příslušnými opatřeními, pokud se nedostatky neomezují na určité oblasti výdajů (konkrétní projekty nebo druhy projektů), v takových případech se opravy podle paušální sazby provedou pouze v těchto oblastech výdajů. Tytéž výdaje obvykle podléhají pouze jedné opravě.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1.

- f) V oblastech, ve kterých existuje prostor pro úvahu při hodnocení závažnosti porušení, stejně jako v případech, kdy nebylo přihlédnuto k podmínkám prostředí, se opravy budou řídit těmito podmínkami: závažné pochybení při dodržování pravidel a jednoznačně zjiitelná vazba na akcí podporovanou z finančních prostředků Společenství.
- g) Bez ohledu na druh oprav navrhovaných Komisí bude mít členský stát vždy možnost, aby prokázal, že skutečná ztráta nebo nebezpečí vzniklé ve vztahu k fondu a rozsah a závažnost nesrovnalosti je nižší, než jak to vyplývá z posouzení útvarů Komise. Postup a časové lhůty jsou stanoveny v čl. 13 odst. 4 až 6 tohoto rozhodnutí.
- h) Na rozdíl od oprav prováděných členskými státy podle čl. 25 odst. 2 rozhodnutí 2004/904/ES zahrnují finanční opravy, o kterých rozhodla Komise podle čl. 26 odst. 3, vždy čisté snížení finančních prostředků Společenství poskytnutých ve prospěch předmětného programu.
- i) Jestliže systém kontroly členského státu (Účetní dvůr, vnitřní nebo vnější kontrola) zjistí nesrovnalost a členský stát v souladu s čl. 25 odst. 2 rozhodnutí 2004/904/ES přijme náležité nápravné opatření během přiměřeného období, Komise není oprávněna provádět žádné finanční opravy podle čl. 26 odst. 2 rozhodnutí 2004/904/ES a členský stát může finanční prostředky znovu použít. V ostatních případech je Komise oprávněna provádět opravy na základě nálezů vnitrostátních orgánů kontroly účetnictví stejně, jako když nesrovnalost zjistí orgán EU provádějící kontrolu účetnictví. Jestliže Komise své stanovisko založí na skutečnostech zjištěných a kompletně doložených ostatními orgány EU provádějícími kontrolu účetnictví, dospěje ke svým vlastním závěrům ohledně finančních důsledků těchto skutečností až poté, co prověří odpovědi zaslané členskými státy.

2. KRITÉRIA A MĚŘÍTKA PRO OPRAVY PODLE PAUŠÁLNÍ SAZBY

2.1. Kritéria

Jak se uvádí výše v ustanovení odst. 1 písm. c), lze opravy podle paušální sazby předpokládat tehdy, když informace získané z šetření nedovolují, aby se pomocí statistických prostředků nebo odkazem na jiné ověřitelné údaje provedlo přesné hodnocení finančního dopadu na konkrétní případ nesrovnalostí nebo na několik případů nesrovnalostí, ale vedou k závěru, že členský stát neprovedl odpovídající ověření způsobilosti zaplacených nároků.

O opravách podle paušální sazby je třeba uvažovat tehdy, jestliže Komise zjistí nedostatek při odpovídající realizaci kontroly výslovně požadované nařízením nebo požadované konkludentně s cílem dodržet výslovné pravidlo (například omezení podpory na určitý druh projektů). Pokud by taková kontrola nebyla provedena, mohlo by to vést k opakující se nesrovnalosti. O opravách podle paušální sazby je třeba rovněž uvažovat, jestliže Komise zjistí závažné nedostatky v systémech řízení a kontroly, které vedou k rozsáhlému porušování platných pravidel a předpisů nebo jestliže zjistí ojedinělá porušení. Opravy podle paušálních sazeb mohou být vhodné i tehdy, když vlastní kontrolní útvary členských států takové nesrovnalosti odhalí, ale členský stát během přiměřeného období nepřijme náležité nápravné opatření.

Při rozhodování o tom, zda by se měla provést finanční oprava podle paušální sazby, a pokud ano, podle jaké sazby, se obecně přihlíží k hodnocení stupně nebezpečí vzniku ztrát, jakému by finanční prostředky byly vystaveny kvůli nedostatku při kontrolování. Z tohoto důvodu je třeba, aby oprava zachovala zásadu proporcionality. Specifické prvky, k nimž je nezbytné přihlížet, by měly obsahovat:

- (1) skutečnost, zda nesrovnalost souvisí s ojedinělým případem, s opakovaným případem nebo se všemi případy,
- (2) skutečnost, zda se nedostatek týká účinnosti systémů řízení a kontroly obecně nebo účinnosti konkrétního prvku uvnitř systému, tj. fungování konkrétních funkcí nezbytných k zajištění zákonnosti, pravidelnosti a způsobilosti výdajů přihlášených ke spolufinancování z fondu podle platných vnitrostátních pravidel i pravidel Společenství (viz níže bod 2.2),
- (3) význam nedostatku v rámci předpokládaných správních, fyzických a dalších kontrol,
- (4) náchylnost k podvodnému jednání při naplňování opatření, zejména s přihlédnutím k hospodářskému podnětu.

2.2. **Klasifikace prvků systémů řízení a kontroly pro účely uplatňování paušálních sazeb pro finanční opravy na systémové nedostatky nebo ojedinělá porušení**

Systémy řízení a kontroly zřízené pro fond se skládají z nejrůznějších prvků nebo více či méně důležitých funkcí k zajištění zákonnosti, pravidelnosti a způsobilosti nákladů přihlášených ke spolufinancování. K posouzení oprav podle paušální sazby z důvodu nedostatků v těchto systémech nebo oprav ojedinělých případů nesrovnalosti je vhodné rozdělit funkce systémů řízení a kontroly na hlavní a pomocné prvky.

Hlavními prvky jsou prvky k tomuto účelu určené a nezbytné k zajištění zákonnosti a pravidelnosti a ve skutečnosti jsou jádrem projektů financovaných z fondu, pomocné prvky jsou ty prvky, které přispívají ke kvalitě systémů řízení a kontroly a pomáhají zabezpečit, aby systém dobře fungoval ve vztahu ke svým klíčovým funkcím.

Níže uvedený přehled obsahuje většinu prvků kvalitních systémů řízení a kontroly a osvědčených kontrolních postupů. Závažnost nedostatků a ojedinělých případů porušení pravidel nebo právních předpisů se značně liší, a proto je bude Komise posuzovat zejména s přihlédnutím k níže uvedenému bodu 2.4.

2.2.1. *Hlavní prvky při zajišťování způsobilosti ke spolufinancování*

- (1) Vypracování a uplatňování postupů pro podávání žádostí o dotaci, vyhodnocení žádostí, výběr projektů, které budou financovány, výběr smluvních stran/dodavatelů, náležité zveřejnění výzvy k podávání žádostí o dotaci v souladu s postupy používanými v rámci dotčeného programu:
  - a) případně soulad s pravidly pro propagaci, rovné příležitosti a zadávání veřejných zakázek a s pravidly a zásadami rovného zacházení a nediskriminace zakotvenými ve Smlouvě, pokud se nepoužijí směrnice ES týkající se veřejných zakázek,
  - b) prověření žádostí o dotaci podle kritérií a postupů platných v rámci programu, včetně souladu s pravidly pro posouzení dopadu na prostředí, s právními předpisy týkajícími se rovných příležitostí a s politikami,
  - c) výběr projektů, které budou financovány:
    - vybrané projekty se shodují s cíli a zveřejněnými kritérii programu,
    - jednoznačné odůvodnění přijetí nebo zamítnutí žádostí,
    - dodržování pravidel pro poskytování státní podpory,
    - dodržování pravidel pro určení způsobilosti,
    - zahrnutí podmínek platných pro finanční prostředky v rozhodnutí o schválení.
- (2) Přiměřené ověření dodání spolufinancovaných produktů a služeb a způsobilosti výdajů účtovaných na vrub programu příslušným orgánem určeným podle článku 13 rozhodnutí 2004/904/ES a zprostředkovateli působícími mezi příjemcem dotace a příslušným orgánem:
  - a) ověření skutečně splněných závazků (služby, provedená práce, dodávky apod.) na základě plánů, faktur, příjmových dokladů, zpráv odborníků apod. (případně prováděné přímo na místě),
  - b) ověření dodržování podmínek platných pro schválení dotace,
  - c) ověření způsobilosti výdajů uplatněných k uhrazení,
  - d) příslušné další vyřešení všech otevřených otázek před přijetím pohledávky,
  - e) používání přiměřeného a spolehlivého účetního systému,

- f) zachování kontrolních pomůcek na všech stupních, tj. od příjemce dotace napříč celým systémem,
  - g) přijímání přiměřených opatření k zajištění správnosti prohlášení o výdajích předkládaných příslušným orgánem Komise, zejména správnosti těchto údajů:
    - výdaje byly uskutečněny ve způsobitelné lhůtě v rámci projektů vybraných ke spolufinancování obvyklými postupy a podle všech platných podmínek,
    - spolufinancované projekty byly skutečně realizovány.
- (3) Dostatečný počet namátkových, kvalitně provedených kontrol projektů a další náležitá opatření:
- a) namátková kontrola nejméně 10 % celkových způsobilých výdajů podle článku 4 tohoto rozhodnutí doložená zprávou o provedené práci vypracovanou auditorem,
  - b) reprezentativnost vzorku a přiměřenost analýzy rizika,
  - c) náležité oddělení funkcí od liniového řízení kvůli zajištění nezávislosti,
  - d) opatření navazující na kontroly s cílem zajistit:
    - náležité vyhodnocení výsledků a případně finančních oprav,
    - akce v obecné rovině vedoucí k nápravě opakujících se nesrovnalostí.

2.2.2. Pomocné prvky

- a) uspokojivé správní kontroly prováděné formou standardních kontrolních seznamů nebo obdobných prostředků a řádné evidování výsledků s cílem zajistit například:
  - aby pohledávky nebyly placeny přede dnem splatnosti a aby bylo možné odděleně doložit jednotlivé transakce (smlouvy, příjmové doklady, faktury, platby),
  - shodu v účetnictví mezi evidovanými prohlášeními o výdajích a vlastními výdaji,
- b) řádný dohled nad zpracováním pohledávek a schvalovacími postupy,
- c) spolehlivé postupy k zajištění řádné informovanosti o pravidlech Společenství,
- d) zajištění včasného vyplacení finančních prostředků Společenství příjemcům.

2.3. Orientační měřítko oprav podle paušálních sazeb

100 % oprava

Opravu lze stanovit na 100 %, jestliže nedostatky v systému řízení a správy členského státu, resp. konkrétní porušení, jsou tak závažné, že zcela selhává dodržování pravidel Společenství a žádné platby nejsou podle pravidel.

25 % oprava

Oprava ve výši 25 % je odůvodněna tehdy, jestliže systém řízení a kontroly členského státu, který tento stát uplatňuje, vykazuje závažné nedostatky a jestliže lze doložit rozšířený výskyt nesrovnalostí a nedbalé jednání při odstraňování nenáležitých nebo podvodných postupů. V takových případech lze totiž předpokládat, že možnost beztrestně požadovat splnění nesrovnalých pohledávek vyvolá nesmírně vysoké finanční ztráty fondu. Oprava v této výši je tedy přiměřená u ojedinělých nesrovnalostí, které jsou sice závažné, ale nenarušují účel celého projektu.

10 % oprava

Oprava ve výši 10 % je odůvodněna tehdy, jestliže jeden nebo více hlavních prvků systému nefunguje vůbec nebo funguje tak špatně nebo tak nepravidelně, že prvky jsou zcela neúčinné při určování způsobilosti pohledávky nebo při zabránění vzniku nesrovnalosti. V takových případech lze totiž logicky dospět k závěru, že fondu hrozí rozsáhlé vysoké finanční ztráty. Oprava v této výši je tedy také přiměřená u méně závažných ojedinělých nesrovnalostí vzniklých v souvislosti s hlavními prvky systému.

5 % oprava

Oprava ve výši 5 % je odůvodněna tehdy, jestliže všechny hlavní prvky systému fungují, ale ve srovnání s požadavky předpisů fungují nedůsledně, nepravidelně nebo nedůkladně. V takových případech lze totiž logicky dospět k závěru, že prvky dostatečně nezaručují řádný charakter pohledávek a že fond je vystaven závažnému riziku. Oprava ve výši 5 % může být také přiměřená u méně závažných nesrovnalostí objevujících se u hlavních prvků jednotlivých projektů.

Skutečnost, že způsob, jakým systém funguje, lze zlepšit, není sama o sobě dostatečným důvodem pro finanční opravu. Musí dojít k závažnému nedostatku při dodržování výslovných pravidel Společenství nebo osvědčených postupů a fond musí být v důsledku výskytu nedostatku vystaven skutečnému nebezpečí vzniku ztráty nebo nesrovnalosti.

2 % oprava

Vzhledem k nižšímu nebezpečí vzniku finanční ztráty fondu a k méně závažnému porušení pravidel je odůvodněna oprava ve výši 2 % tehdy, jestliže hlavní prvky systému fungují odpovídajícím způsobem, nicméně vůbec nefunguje jeden nebo několik pomocných prvků.

Oprava ve výši 2 % se zvýší na 5 %, jestliže po prvním opravení vznikne tentýž nedostatek týkající se výdajů a členský stát po první opravě nepřijme přiměřená nápravná opatření pro vadnou část systému.

Oprava ve výši 2 % je odůvodněná také tehdy, jestliže Komise členskému státu oznámila potřebu zdokonalit pomocné prvky systému, které jsou sice zavedeny, ale nefungují uspokojivě, aniž sama realizovala opravu. Členský stát však nezbytná opatření nepřijal.

Opravy se provedou pouze u těch nedostatků pomocných prvků systémů kontroly a řízení, u kterých nebyly zjištěny nedostatky v hlavních prvcích. Pokud se vyskytují nedostatky u pomocných i u hlavních prvků, opravy se provedou pouze ve výši platné pro hlavní prvky.

2.4. Mezní případy

Jestliže by oprava v důsledku přísného uplatňování těchto pokynů byla jednoznačně neúměrná, lze navrhnout nižší sazbu opravy.

K tomu lze přikročit například tehdy, jestliže nedostatky vznikly na základě obtíží při výkladu pravidel nebo požadavků Společenství (s výjimkou případů, kdy lze očekávat, že členské státy přednesou takové problémy před Komisí) a vnitrostátní orgány přijaly účinné kroky k nápravě nedostatků, jakmile se tyto objevily. K této polehčující okolnosti lze přihlídnout a lze navrhnout nižší sazbu, nebo nemusí být navržena vůbec žádná oprava. Obdobně je třeba řádně brát v úvahu požadavek právní jistoty, pokud nedostatky nebyly oznámeny v předchozích kontrolách provedených útvary Komise.

Obecně se skutečnost, že vadné systémy řízení nebo kontroly byly zlepšeny okamžitě po ohlášení nedostatků členským státům, nepovažuje za polehčující okolnost při posuzování finančního dopadu na opakující se nesrovnalosti existující před nápravou nedostatku.

2.5. Základ pro posouzení

Jakmile je známa situace v ostatních členských státech, Komise by mezi nimi měla provést srovnání (mělo by se provést srovnání), aby se zajistilo rovné zacházení při posuzování sazeb platných pro opravy.

Sazbu pro opravy je třeba uplatnit na tu část výdajů, která je ohrožena. Jestliže nedostatek vyplývá z pochybení členského státu při přijímání náležitého systému kontroly, měla by se oprava vztáhnout na všechny výdaje, u kterých bylo nezbytné zavést kontrolní systém. Existuje-li důvod k předpokladu, že nedostatek je omezen na systém kontroly přijatý členským státem a uplatňovaný konkrétním orgánem nebo regionem, měla by se oprava omezit pouze na výdaje spravované daným orgánem nebo regionem. Jestliže se nedostatek týká například ověření kritérií způsobilosti vyšší sazby podpory, měla by oprava vycházet z rozdílu mezi vyšší a nižší sazbou podpory.

Oprava by se obvykle měla týkat výdajů za opatření vzniklých během prověřovaného období (například jednoho rozpočtového roku). Jestliže však nepravidelnost vyplývá z opakujících se nedostatků, které mají prokazatelně trvalý charakter a ovlivňují výdaje několik let, oprava se týká všech výdajů přihlášených členskými státy během přetrvávání opakujícího se nedostatku až do měsíce, kdy je odstraněn.

Jestliže se v tomto systému zjistí několik nedostatků, paušální sazby oprav se nesčítají, ale systém kontroly vezme v úvahu nejzávažnější nedostatek jakožto měřítko pro celé nebezpečí⁽¹⁾. Paušální sazby se uplatní na výdaje zbylé po odečtení částek zamítnutých u jednotlivých případů. Pokud členské státy nepoužijí sankce předepsané právem Společenství, konečnou opravu představuje výše neuplatněných sankcí s připočtením 2 % zbylých pohledávek, protože neuplatněním sankcí se zvyšuje nebezpečí předkládání nesrovnalých pohledávek.

3. UPLATŇOVÁNÍ A ÚČINEK ČISTÝCH FINANČNÍCH OPRAV

Jestliže členské státy provedly finanční opravu navrhovanou postupem podle čl. 26 odst. 2 rozhodnutí 2004/904/ES, Komise nemusí provést čisté snížení finančních prostředků, ale může členským státům povolit přerozdělení uvolněných finančních prostředků. Finanční opravy provedené Komisí podle čl. 26 odst. 2 rozhodnutí 2004/904/ES po skončení řízení podle čl. 26 odst. 3 a 4 téhož rozhodnutí však vždy zahrnují čisté snížení v orientačním přidělení podpory z fondu.

Čistá oprava se provede automaticky tehdy, když má Komise za to, že členský stát dostatečným způsobem nepřihlédl k závěrům o nesrovnalostech zjištěných Společenstvím nebo vnitrostátními orgány a/nebo když se nesrovnalost týká závažného nedostatku uvnitř systému řízení a kontroly členského státu nebo orgánů odpovědných za řízení, resp. platbu.

Každá částka splatná ve prospěch Komise v důsledku čistých oprav je uhrazena spolu s úrokem podle čl. 26 odst. 4 rozhodnutí 2004/904/ES a podle čl. 3 odst. 1 tohoto rozhodnutí.

(1) Zároveň viz bod 2.3 (oprava ve výši 2 %).